

ERSO: PEADIRIGENT 1980 – 1990

Järvi emigreerumise järel liitus ERSOga noor Peeter Lilje. Peadirigendina hoidis ta eelkäija joont – ei ühtegi juhuslikku kava! Kogu ampluaa juures võis täheldada, erinevalt “kõige hea sööjast” Järvist mõningaid eelistusi: Mozart, Schubert, Brahms, Mahler, Sibelius ja Stravinski, Tšaikovski ja Rahmaninov ning meilt Eller, Tubin, Pärt ja kogu noor muusika – Sumera, Kangro, Tüür. Jätkus süvenemise ja väga suurte teoste esitamise aeg, kulminatsiooniks “Joonase” väljatoomine vapustava tervikettekandeni.

Ivalo Randalu

Peeter Lilje esimene kontsert ERSOga toimus 7. mail 1976 Tartus, kavas ka Eduard Tubina XI sümfoonia.

Järvi on muidugi küps mees, energiline ja tal on palju nüansse, mida ühel noorel veel ei ole. Aga Lilje on tulevikumees. Hoidke seda meest nii nagu pihu pääl, temast saab teile üks väga häa asendaja, kui Neeme Järvi end siit kodumaalt päris ära poetab kuskile mujale. Aga kodus peaks ka olema temale üks võrdne mees, muidu orkester jääb soiku.

Eduard Tubin (1976)

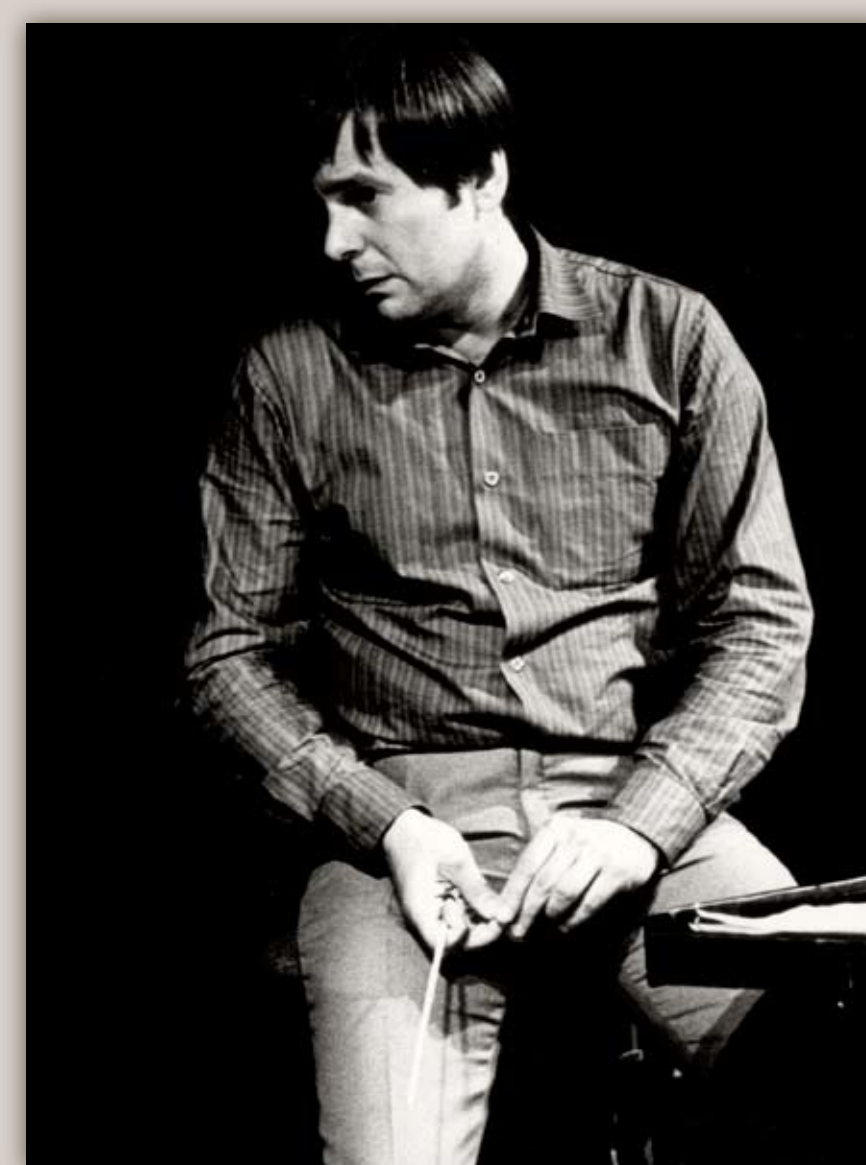
Olen vist rohkem reaalsuse piiridesse jääv dirigent. Kui muusika ka kaasa kisub, ei kaota kõrv kontrollivõimust. Helivoos jäägitult labustajat ähvardab dirigenditöö suurimaid ohte: kaotad ülevaate reaalselt kõlavast ning orkester on sunnitud teatud hetke iseseisvalt, inertsil hool mängima. (1980)

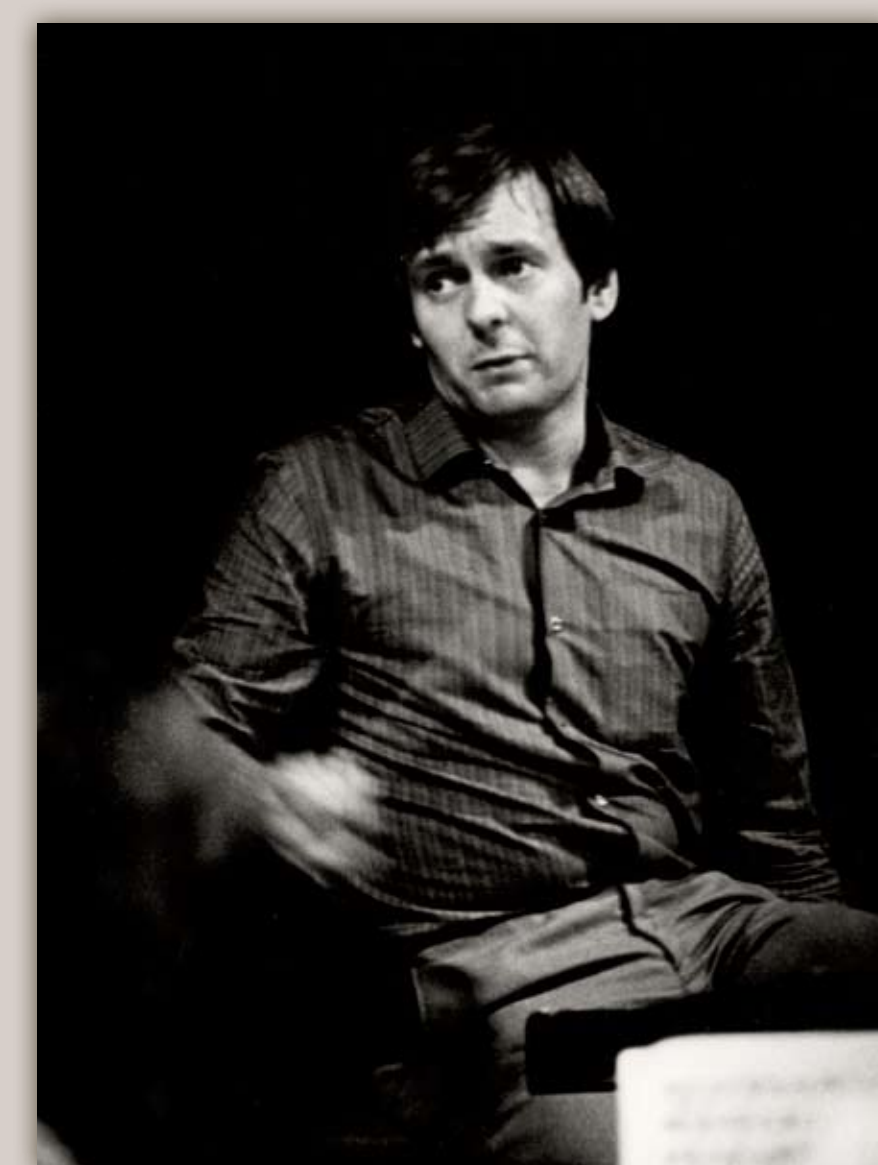
Iga orkester on väga keeruline organism. Nii ka ERSO. Ta võib olla väga mobiilne ja kiiresti materjali omandada, aga samas võib ka juba tuntud muusikat keskpäraselt mängida. Kui aga määrata ligikaudselt ERSO asend NSVLi orkestrite suhtelises pingereas, siis, jättes kõrvale Moskva ja Leningradi orkestrid, pean meie oma siiski üheks parematest. (1981)

Kui tahad ennast proovile panna, näha, milleks oled võimeline, siis on kõige õigem koht oma orkestri juures. Kodus saab mõnikord, kui teos nõuab, teha tavalisest rohkem proove. Muijal tuleb rohkem kompromissidele minna. (1985)

10 aastat peadirigent ühes orkestris – see väsitab mõlemaid pooli. Vaja oli vaheldust. Vaja oli aega enese jaoks... (1990)

Paradoksaalne küll, kuid kõige teravamalt kriitikat enda kohta olen kuulnud ERSO orkestrantide suust. Ometi seostan oma muusikutee kõige helgemaid hetki just selle orkestriga. Ja usun, et suurematest skandaalidest olen ma siiski pääsenud. (1993)